

Datum
2026-06-16

MINNESANTECKNINGAR BRANSCHRÅD

Plats: Digital Teams

Tid: 13:30-15:00

Deltagande:

- Stefan Petersson, Västra Götalandsregionen (ordförande)
- Christian Törnqvist, Utredare SKR
- Linda Därnemyr, Strategisk upphandlare, Västra Götalandsregionen, övergripande avtalsförvaltning
- Patrik Bergström, Avtalscontroller Region Stockholm, övergripande avtalsförvaltning
- Eric Donaldson, Regionalt avtalsansvarig, region Skåne, övergripande avtalsförvaltningen
- Emma Cedervall, Regionalt avtalsansvarig, region Uppsala, övergripande avtalsförvaltningen
- Marie Enegar, Strategisk inköpare, region Sörmland, region Västmanland
- Johan Eriksson, Näringspolitisk expert, Kompetensföretagen
- Ida Larsson, VD Idaliv
- Eva Domanders, VD, Klara
- Marie Öhrstedt, VD Skandinavisk Hälsovård
- Victor Antonsson, Affärsområdeschef, Vårdbemanning Sverige
- Ludwig Jernberg, Anbudsansvarig, Colligo vårdkompetens
- Helena Dalman, Sekreterare, Västra Götalandsregionen

Frånvarande:

- Eva-Britt Morin, Upphandlare Region Västerbotten, övergripande avtalsförvaltning
- Philip Freyschuss, Strategisk inköpare, Region Östergötland, övergripande avtalsförvaltningen

Dagordning

- Information- Presentation av nya medlemmar
- Information -Upphandling tidplan
- Dialog- Leverantörsträffar
- Information- HOSP
- Dialog-Avvikelser nu och inför sommaren kopplat till DU
- Dialog-Skuggbokningar
- Dialog- Granskning P4, kontroller
- Dialog- Statistikmall, övriga mallar

Information- Presentation av nya medlemmar

Samtliga deltagare presenterade sig kort, inklusive deras roll och vilken organisation eller region de representerar. Nya medlemmar som Johan Eriksson, Kompetensföretagen och Marie ENEGARN, Region Sörmland välkomnades särskilt och informerades om att möten spelas in för att säkerställa goda anteckningar.

Ordförande informerade om att anteckningar från föregående möte finns tillgänglig på den nationella hemsidan innehållet från det mötet handlande om bland annat om enkätresultat, leverantörsträffar, administrativ börda och tjänstepensionsavsättning.

Information- Upphandling tidplan

Ordförande informerade om kommande gemensam upphandling och dess tidsplan. Projektledare för upphandlingen är Stefan Petersson som också ledde tidigare upphandling. Region Östergötland kommer att ha rollen som upphandlingssamordnare.

Upphandlingen planeras att annonseras efter sommaren, preliminärt under oktober månad. Nuvarande avtal löper ut den 31 december 2027, och målsättningen är att ett nytt avtal ska träda i kraft senast den 1 januari 2028.

Kompetensföretagen efterfrågade ytterligare information om processen kring den kommande upphandlingen, utöver de övergripande hållpunkterna, särskilt avseende dialog och eventuella inslag som RFI.

Ordförande klargjorde att den information som delats är den som kan lämnas i nuläget, samt att någon RFI eller motsvarande inte planeras.

Dialog- Leverantörsträffar

Leverantörerna framförde att leverantörsträffarna haft likartat innehåll och att upplägget kan effektiviseras, exempelvis genom att samla flera regioner i geografiska zoner och minska antalet möten. De betonade även vikten av att fortsatt genomföra träffarna för att säkerställa enhetlig information, stärkt samverkan och ökad förståelse för avtalets innebörd. Förslag gavs om att samla in inspel inför mötena för att höja kvaliteten i dialogen.

ÖAF bekräftar att i linje med enkätsvar från både regioner och leverantörer, att nyttan av mötena varit varierande. Samtidigt lyftes att mötesformen har utvecklingspotential och att ökat engagemang från båda parter krävs. Syftet med träffarna förtydligades som att belysa regionala arbetssätt och skillnader och inte frågor kopplade till det nationella avtalet.

Leverantörer och regionerna var eniga om att träffarna bör fortsätta. Det framhölls att utmaningen främst ligger i mötesformatet snarare än behovet av dialog, och att upplägget behöver utvecklas för att möjliggöra mer interaktiva och värdeskapande diskussioner.

Information-HOSP

ÖAF informerade om att Socialstyrelsen har genomfört systemförändringar i hanteringen av HOSP, vilket har påverkat hur uppgifter tillhandahålls, bland annat genom införandet av redigerbara Excel-filer. Denna hantering bedöms inte vara långsiktigt hållbar över tid. Men för att inte riskera regionernas hyrbemanning under sommaren accepteras nuvarande arbetssätt fram till sista augusti. Dialog har förts med Socialstyrelsen och att en förändrad hantering planeras framåt, med ett tydligare fokus på individbaserade kontroller. Samtidigt upplevs nuvarande hantering som inkonsekvent, vilket skapar osäkerhet i tillämpningen. Information om vad som kommer att gälla från och med 1 september kommer inom två veckor. Vidare informerades om att regionerna avser att utreda en API-lösning för egen hämtning av uppgifter.

Leverantörerna lyfte frågan om syftet med återkommande HOSP-kontroller och ifrågasatte behovet av nuvarande frekvens. Det framhölls att legitimation

kontrolleras initialt och att förändringar i behörighet fångas upp via andra kontrollfunktioner, såsom IVO och belastningsregister. Det uttrycktes att nuvarande upplägg riskerar att medföra onödig administration och dubbelarbete, särskilt vid otydlig ansvarsfördelning. Leverantörerna betonade därför vikten av tydlighet i ansvarsfördelningen samt att säkerställa att olika kontrollfunktioner kompletterar varandra.

ÖAF tydliggjorde att nuvarande hantering är ett skallkrav i gällande avtal, vilket begränsar möjligheten till förändringar under nuvarande avtal.

Dialog-Avvikelser nu och inför sommaren kopplat till direktupphandling

ÖAF redovisade att ett begränsat antal direktupphandlingar har genomförts inför sommaren i Region Östergötland, Region Gotland och Region Jönköping. Regionerna har möjlighet att ansöka om avsteg från avtalet, men att rekommendationen är att avstå från direktupphandlingar och i stället följa det nationella avtalet. I de fallen avsteg ändå genomförs bör dessa ske i enlighet med avtalets fastställda priser och villkor. Samtidigt betonades att beslut om direktupphandling ytterst fattas av respektive region. ÖAF följer upp avstegen och sammanställer utfallet. Vidare konstaterades att omfattningen av genomförda direktupphandlingar i nuläget ytterst liten, men att man ser fler av ansökningar i år än föregående år. Av denna anledning har information lämnats till styrgrupp.

Leverantörerna uttryckte oro över signaler om att direktupphandlingar i vissa fall sker med avvikande prissättning, vilket riskerar att undergräva avtalets intention och skapa osäkerhet kring gällande spelregler. Det efterfrågades ökad transparens och tydligare uppföljning av hur avsteg hanteras, samt gemensamma och tydliga spelregler för att säkerställa en konsekvent efterlevnad av avtalet och undvika att avvikelser utvecklas till en etablerad praxis. Samtidigt uttrycktes förståelse för att avsteg kan uppstå i situationer med brist på tillgänglig personal, och att det inför framtida avtal kan finnas behov av mer strukturerade och kontrollerade sätt att hantera sådana situationer inom ramen för avtalet

Dialog-Skuggbokningar

Leverantörerna lyfte att skuggbokningar fortsatt förekommer och upplevs som ett återkommande och systematiskt problem. Det uppmärksammades att resurser i vissa fall presenteras mycket snabbt efter publicerade avrop, vilket väcker frågor om planering och eventuell tillgång till förhandsinformation.

Vidare påtalades att initialt presenterade konsulter i vissa fall senare ersätts, vilket innebär att leverantörer behåller uppdrag över tid utan faktisk tillgänglighet från början. Detta bedöms påverka konkurrensneutraliteten negativt. Det belystes även att tillämpningen av regler kring bemanning upplevs som inkonsekvent, där avvikelser ibland accepteras samtidigt som andra leverantörer får avrop avbokade vid bristande leveransförmåga. Sammantaget uttrycktes att problematiken inte enbart ligger i leverantörsledet, utan även i hur regionerna tillämpar avtalet i praktiken. Leverantörerna underströk därför behovet av ökad uppföljning, riktade kontroller på avropsnivå samt en mer konsekvent tillämpning av avtalet. Vidare framhölls att problematiken i grunden möjliggörs genom beställarens agerande, och att en strikt efterlevnad av avtalets krav där avrop ska avbokas om resurs inte kan tillhandahållas är avgörande för att hantera situationen.

ÖAF poängterade att arbetet inte innefattar detaljstyrning av enskilda avrop eller konsulter planering, utan att de villkor och spelregler som anges i avtalet ska ligga till grund för hanteringen. Det klargjordes att avvikelser endast ska ske vid särskilda och oförutsedda händelser. Samtidigt konstaterades att problematiken med skuggbokningar är känd och har varit föremål för återkommande diskussioner. ÖAF bedömer att grundorsaken i första hand ligger i leverantörsledet, där avtalade åtaganden inte alltid efterlevs. Samtidigt arbetar ÖAF med att tydliggöra tillämpningen och stödja regionerna i att säkerställa efterlevnad av avtalet. ÖAF uppmanade även leverantörerna att inkomma med konkreta exempel på berörda uppdrag och regioner för att möjliggöra riktad uppföljning, då avvikelser kan granskas när tillräckligt underlag finns.

Dialog- Granskning P4, kontroller

Leverantörerna uppmärksammade, med hänvisning till medial rapportering, vikten av att säkerställa tillräckliga kontroller vid inhyrning av personal. Det betonades att brister i kontroll kan innebära risker för patientsäkerheten, särskilt om olämplig personal tillåts arbeta inom verksamheten.

Det framhölls att både **ÖAF och hela branschrådet** är eniga om frågans betydelse. Vidare underströks behovet av tydlig ordning och reda samt konsekventa kontrollrutiner från både leverantörer och beställare. Frågan lyftes som särskilt viktig att tydliggöra och prioritera, då den är central för att upprätthålla förtroende, kvalitet och säkerhet i verksamheten.

Dialog- Statistikmall, övriga mallar

ÖAF Informerade att förslag till ny statistikmall har tagits fram och diskuterats vid tidigare möte, där återkopplingen varit övervägande positiv.

En uppdaterad version har därefter tagits fram för att ytterligare förenkla hanteringen, bland annat genom automatisering av vissa uppgifter. Mallen kommer att distribueras tillsammans med information och börja tillämpas från Q2 2026, med inlämning under hösten. Syftet är att underlätta rapporteringen och minska risken för fel.

Övriga frågor

Leverantörerna uppmärksammade att det finns leverantörer inom avtalet med brister kopplade till organisation och styrning, vilket bedöms som oroande. Det efterfrågades tydlighet kring hur sådana ärenden hanteras.

ÖAF informerade att ärendet är under aktiv hantering och föremål för pågående utredning, där juridisk bedömning ingår. Frågan hanteras löpande och kommer att följas upp vidare.

Ordförande för ÖAF kommer att lämna sitt uppdrag från och med 1 september i samband med övergång till ny tjänst. En ny representant från VGR kommer att ta över rollen och successivt introduceras inför och efter sommaren.

Ordförande återkommer med datum för nästa branschråd i september.

Stefan Petersson
Ordförande

Helena Dalman
Sekreterare